

ETICKÝ KÓDEX ICF

Etický kódex ICF pozostáva z piatich hlavných častí:

1. ÚVOD
2. HLAVNÉ DEFINÍCIE
3. ZÁKLADNÉ HODNOTY A ETICKÉ PRINCÍPY ICF
4. ETICKÉ ŠTANDARDY
5. PRÍSLUB

1. ÚVOD

Etický kódex ICF opisuje základné hodnoty Medzinárodnej federácie koučov (Základné hodnoty ICF) spolu s etickými princípmi a etickými štandardami správania pre všetkých profesionálov ICF (pozri definície). Súlad s etickými štandardami správania ICF je prvou zo základných koučovacích kompetencií ICF (Základné kompetencie ICF). Tá znie: „*Preukazuje etické zásady: chápe a konzistentne sa riadi etikou a štandardami v koučovaní*“.

Etický kódex ICF slúži na zabezpečenie integrity ICF a koučingu ako profesie na celom svete prostredníctvom:

- určenia štandardov správania v súlade so základnými hodnotami a etickými princípmi ICF,
- podpory etickej reflexie, vzdelávania a rozhodnutí,
- posudzovania a zachovávanía štandardov pre koučov ICF pomocou Kontroly etického správania ICF (ECR),
- poskytovania podkladov pre školenia etiky ICF v rámci programov akreditovaných ICF.

Etický kódex ICF sa uplatňuje, keď profesionáli ICF reprezentujú samých seba ako takých, v akýchkoľvek interakciách súvisiacich s koučingom. To platí bez ohľadu na to, či bol nadviazaný koučovací vzťah (pozri definície). Kódex sumarizuje etické povinnosti profesionálov ICF, ktorí konajú v rámci rôznych rolí, medzi ktoré patria roly kouča, kouča - supervízora, kouča - mentora, školiteľa, kouča - študenta vo výcviku, vedenia ICF a podporného personálu (pozri definície).

Hoci sa proces Kontroly etického správania (ECR), ako aj etický príslub, vzťahuje iba na profesionálov ICF, aj zamestnanci ICF sa zaväzujú k etickému správaniu a základným hodnotám a etickým princípmom, ktoré sú základom tohto etického kódexu ICF.

Pracovať v súlade s etickými princípmi znamená, že členovia sa nevyhnutne dostanú do situácií, ktoré vyžadujú, aby reagovali na neočakávané výzvy, riešili dilemy a problémy. Tento etický kódex má slúžiť na to, aby im pomohol zohľadniť rôzne etické faktory, ktoré bude potrebné vziať do úvahy a tiež rozpoznať možné spôsoby, ako dosiahnuť etické správanie.

Odborníci ICF, ktorí prijali etický kódex, sa snažia o etickosť aj v prípadoch, keď si to vyžaduje náročné rozhodovanie a odvahu.

2. HLAVNÉ DEFINÍCIE

- „Klient“ – koučovaný jednotlivec alebo tím/skupina, mentorovaný kouč, resp. kouč v supervízii, alebo kouč-študent vo výcviku.
- „Koučing“ – partnerstvo s klientmi v podnetnom a tvorivom procese, ktorý ich inšpiruje k maximalizácii osobného a profesionálneho potenciálu.
- „Koučovací vzťah“ – vzťah, ktorý nadväzuje odborník ICF s klientmi, resp. sponzormi na základe dohody alebo zmluvy, ktorá definuje povinnosti a očakávania zúčastnených strán.
- „Kódex“ – Etický kódex ICF
- „Dôvernosť“ – ochrana všetkých informácií získaných v priebehu koučingu s výnimkou prípadov udelenia súhlasu s prelomením mlčanlivosti.
- „Konflikt záujmov“ – situácia, v rámci ktorej sa u profesionála ICF stretávajú viaceré záujmy, pričom by práca v prospech jedného záujmu mohla byť v neprospech iného alebo v konflikte s iným. Môže ísť o finančné, osobné alebo iné záujmy.
- „Rovnosť“ – situácia, v ktorej všetci ľudia zažívajú inklúziu, majú prístup k zdrojom a príležitostiam bez ohľadu na rasu, etnikum, národnosť, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu, vek, náboženstvo, typ pobytu, mentálne alebo fyzické postihnutie a ďalšie oblasti ľudskej rôznorodosti.
- „Profesionál ICF“ – jednotlivci, ktorí pôsobia ako členovia ICF alebo držitelia certifikácie ICF, v rolách, ktoré zahrňujú, avšak nie sú limitované iba na pozície ako kouč, kouč - supervízor, kouč - mentor, školiteľ koučingu a kouč-študent.
- „Personál ICF“ – podporný personál ICF, ktorý má zmluvný vzťah so spoločnosťou, ktorá poskytuje profesionálne manažérske a administratívne služby v mene ICF.
- „Interný kouč“ – jednotlivec zamestnaný v rámci organizácie, ktorý jej zamestnancov koučuje na plný alebo čiastočný úväzok.

- „Sponzor“ – entita (vrátane jej zástupcov), ktorá platí, resp. zabezpečuje a definuje poskytované koučovacie služby.
- „Podporný personál“ – ľudia pracujúci pre profesionálov ICF v oblasti podpory klientov.
- „Systémová rovnosť“ – rodová rovnosť, rasová rovnosť a iné druhy rovnosti, ktoré sú inštitucionalizované v rámci etiky, základných hodnôt, zásad, štruktúr a kultúr komunit, organizácií, národov a spoločnosti.

3. ZÁKLADNÉ HODNOTY A ETICKÉ PRINCÍPY ICF

Etický kódex ICF je založený na základných hodnotách ICF a konaniach, ktoré vyplývajú z týchto hodnôt. Všetky hodnoty sú rovnako dôležité a navzájom sa dopĺňajú. Tieto hodnoty sú ašpiračné a mali by sa používať ako spôsob, ktorým možno chápať a interpretovať štandardy. Od všetkých profesionálov ICF sa očakáva, že tieto hodnoty budú preukazovať a budú ich príkladom vo všetkých svojich interakciách.

4. ETICKÉ ŠTANDARDY

Na pracovnú činnosť všetkých profesionálov ICF sa vzťahujú nasledujúce etické štandardy:

Sekcia 1 – Zodpovednosť voči klientom

Ako profesionál ICF:

1. Vysvetľujem a zabezpečujem, aby pred alebo počas prvého stretnutia moji klienti alebo sponzori koučovania chápali charakter a potenciálny prínos koučingu, povahu a hranice dôvernosti, finančné vzťahy a ďalšie prípadné podmienky koučovacej dohody,
2. Vytváram dohodu, resp. zmluvu vo vzťahu k rolám, povinnostiam a právam zúčastnených strán spolu so svojimi klientmi a sponzormi ešte pred začatím poskytovania služieb,
3. Zachovávam najprísnejšiu dôvernosť voči všetkým stranám v súlade s dohodou. Som si vedomý/á a riadim sa všetkými príslušnými zákonmi v oblasti osobných údajov a komunikácie,
4. Plne chápem, ako si jednotlivé strany v rámci všetkých interakcií v koučovaní vymieňajú informácie,

5. Spolu s klientmi a sponzormi, prípadne inými zainteresovanými stranami, plne chápem podmienky, za ktorých nebudú informácie podliehať dôvernosti (napr. nelegálna aktivita, ak sa to zo zákona vyžaduje, na základe platného súdneho rozhodnutia alebo predvolania, bezprostredné alebo pravdepodobné ohrozenie seba či ostatných a pod.); v prípade, že budem mať dostatočné dôvody domnievať sa, že platí niektorá z uvedených podmienok, podľa potreby informujem príslušné úrady,

6. Pri práci v role interného kouča riešim konflikty záujmov alebo potenciálne konflikty záujmov s klientmi a sponzormi prostredníctvom dohôd o koučovaní a priebežnej komunikácie; súčasťou tohto procesu by malo byť aj určenie organizačných úloh, povinností, vzťahov, správa záznamov, dôvernosť a ďalšie požiadavky v rámci vykazovania.

7. Spravujem, uchovávam a likvidujem akékoľvek záznamy, vrátane elektronických súborov a komunikácie vytvorených počas mojich profesionálnych interakcií spôsobom, ktorý je v súlade s dôvernosťou, bezpečnosťou a súkromím, a je v súlade s platnými zákonmi a dohodou. Ďalej sa snažím vhodne používať nové a vznikajúce technologické prostriedky, ktoré sa stali súčasťou poskytovania koučovacích služieb (koučovacie služby s podporou technológií) a mám vedomosť o tom, ako sa na ne vzťahujú jednotlivé etické štandardy,

8. Neustále vnímam prípadné náznaky zmeny v prínose, ktoré klient v rámci koučovacieho vzťahu dostáva; v takýchto prípadoch uskutočním vhodné zmeny vo vzťahu alebo odporučím klientom, resp. sponzorom, aby vyhľadali iného kouča, iného odborníka alebo využili iné zdroje,

9. Rešpektujem právo všetkých strán kedykoľvek a z akýchkoľvek dôvodov ukončiť koučovací vzťah v rámci koučovacieho procesu v súlade s ustanoveniami dohody,

10. Pristupujem citlivo k prípadným dôsledkom, ktoré môže mať väčší počet vzťahov a dohôd s tými istými klientmi a sponzormi v rovnakom čase, a to s cieľom vyhnúť sa situáciám spôsobujúcim konflikt záujmov,

11. Uvedomujem si a aktívne pracujem s rozdielmi v pozícii moci alebo postavení medzi klientom a mnou, ktoré môžu byť spôsobené kultúrnymi, vzťahovými, psychologickými alebo kontextuálnymi faktormi,

12. Informujem klientov o prípadnej provízii či iných benefitoch, ktoré môžem získať v prípade, že ich odporučím tretím stranám,

13. Zabezpečujem konzistentnú kvalitu koučingu bez ohľadu na množstvo alebo formu dohodnutej odmeny v akomkoľvek vzťahu.

Sekcia II – Zodpovednosť voči praxi a výkonu povolania

Ako profesionál ICF:

14. Dodržiavam Etický kódex ICF v rámci všetkých svojich interakcií. Ak si uvedomím prípadné porušenie kódexu u seba alebo ak spozorujem neetické správanie u iného profesionála ICF, s rešpektom o tejto záležitosti upovedomím dotknuté strany. Ak sa týmto záležitosť nevyrieši, postúpim ju na riešenie formálnej inštitúcii (napr. ICF Global).

15. Vyžadujem dodržiavanie Etického kódexu ICF zo strany všetkých členov podporného personálu.

16. Prijímam záväzok poskytovať vynikajúce služby na základe priebežného osobného, profesijného a etického rozvoja.

17. Uvedomujem si svoje osobné limity alebo okolnosti, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť môj koučovací výkon, prípadne byť s ním v konflikte alebo ho narúšať, rovnako ako aj moje profesionálne koučovacie vzťahy. Ďalší postup v takých prípadoch konzultujem s ďalšími odborníkmi a požiadam ich o pomoc a radu. Výsledkom môže byť pozastavenie alebo ukončenie koučovacích vzťahov.

18. Akýkoľvek konflikt záujmov alebo potenciálny konflikt záujmov riešim prostredníctvom komunikácie o danej záležitosti s dotknutými stranami, pričom vyhladáam odbornú pomoc alebo dočasne pozastavím, resp. ukončím profesionálny vzťah.

19. Zachovám súkromie členov ICF a použijem kontaktné údaje členov ICF (e-mailovú adresu, telefónne čísla a pod.) iba v súlade s pokynmi ICF alebo daného člena ICF.

Sekcia III – Zodpovednosť voči profesionalite

Ako profesionál ICF:

20. Presne identifikujem svoju kvalifikáciu kouča, svoju úroveň kompetencií kouča, mieru odbornosti, skúsenosti, výcviku, certifikátov a certifikácií ICF.

21. Pravdivo informujem, písomne aj ústne, o tom, čo ako profesionál ICF ponúkam a čo ponúka ICF, profesia kouča a o potenciálnej hodnote koučingu,

22. Komunikujem a informujem tých, ktorých je potrebné informovať o etických záväzkoch vyplývajúcich z tohto kódexu,

23. Preberám zodpovednosť za informovanosť a jasné nastavenie vhodných a kultúrne citlivých hraníc interakcie, fyzických alebo iných,

24. Nenadväzujem sexuálne alebo romantické vzťahy s klientmi alebo sponzormi;

vždy budem pamätať na vhodnú mieru intimity v rámci vzťahu, pričom v prípade takéhoto problému podniknem príslušné kroky alebo takýto typ vzťahu ukončím.

Sekcia IV – Zodpovednosť voči spoločnosti

Ako profesionál ICF:

25. Vyhybam sa akejkolvek diskriminácii (patrí sem okrem iného diskriminácia na základe veku, rasy, rodovej identity, etnicity, sexuálnej orientácie, náboženstva, národnosti, hendikepu, alebo v ozbrojených silách) zachovávaním férovosti a rovnosti v každej činnosti a pôsobení a súčasne rešpektujem miestne pravidlá a kultúrne zvyklosti.

26. Vnímam a ctím si prínos a duševné vlastníctvo iných a nárokuje si iba vlastníctvo svojho vlastného materiálu; uvedomujem si, že porušenie tohto štandardu môže mať za následok právne kroky tretej strany voči mne,

27. Pri výskume a informovaní o ňom postupujem čestne a v súlade so všeobecne prijatými vedeckými štandardami, príslušnými pokynmi a hranicami svojich kompetencií.

28. Uvedomujem si vplyv na spoločnosť, ktorý máme ja i moji klienti; riadim sa filozofiou „konať dobro“ v kontraste s prístupom „vyhýbať sa zlu“.

5. ETICKÝ PRÍSLŮB PROFESIONÁLA ICF:

Ako profesionál ICF, v súlade so štandardami Etického kódexu ICF som si plne vedomý/á svojich etických a zákonných povinností voči svojim klientom, sponzorom koučovania, kolegom a širšej verejnosti a prijímam ich.

Ak poruším akúkoľvek časť Etického kódexu ICF, súhlasím, že ICF na základe vlastného uváženia môže za tento postup vyvodiť voči mne dôsledky. Zároveň súhlasím, že dôsledky, ktoré voči mne zo strany ICF vyplývajú za akékoľvek porušenie, môžu zahŕňať sankcie, vrátane povinného dodatočného školenia alebo vzdelávania, prípadne straty môjho členstva, resp. certifikácií ICF.